

ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ –Β ΛΥΚΕΙΟΥ

ΚΕΙΜΕΝΟ

Το απόσπασμα αναφέρεται στο «ψήφισμα του Καννωνού» κατά τη διάρκεια της δίκης των στρατηγών που κατηγορήθηκαν μετά τη νίκη του Αθηναϊκού στόλου στη ναυμαχία στις Αργινούσες.

ἴστε δέ, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πάντες ὅτι τὸ Καννωνοῦ ψήφισμά ἐστιν ἰσχυρότατον, ὃ κελεύει, ἐάν τις τὸν τῶν Ἀθηναίων δῆμον ἀδικῇ, δεδεμένον ἀποδικεῖν ἐν τῷ δήμῳ, καὶ ἐὰν καταγνωσθῇ ἀδικεῖν, ἀποθανεῖν εἰς τὸ βάραθρον ἐμβληθέντα, τὰ δὲ χρήματα αὐτοῦ δημευθῆναι καὶ τῆς θεοῦ τὸ ἐπιδέκατον εἶναι. κατὰ τοῦτο τὸ ψήφισμα κελεύω κρίνεσθαι τοὺς στρατηγοὺς καὶ νῆ Δία, πρῶτον τὸν Περικλέα· αἰσχρὸν γάρ μοι ἐστὶν ἐκεῖνον περὶ πλείονος ποιεῖσθαι ἢ τὴν ὅλην πόλιν. εἰ δ' βούλεσθε, κατὰ τόνδε τὸν νόμον κρίνατε, ὅς ἐστιν ἐπὶ τοῖς ἱεροσύλοις καὶ προδόταις. ἐάν τις ἢ τὴν πόλιν προδιδῷ ἢ τὰ ἱερὰ κλέπτῃ, δεῖ κριθέντα ἐν δικαστηρίῳ, ἂν καταγνωσθῇ, μὴ ταφῆναι ἐν τῇ Ἀττικῇ, τὰ δὲ χρήματα αὐτοῦ δημόσια εἶναι.

Ξενοφόντα “Ελληνικά”

Λεξιλόγιο :

δέω-ῶ : δένω, αιχμαλωτίζω

ἀποδικῶ : υπερασπίζομαι τον εαυτό μου, απολογούμαι

ποιοῦμαι περί πλείονος τινά : θεωρώ κάποιον μεγαλύτερης αξίας ,

ενδιαφέρομαι περισσότερο για κάποιον

καταγιγνώσκω : καταδικάζω

Α. Να μεταφραστεί το απόσπασμα : «αἰσχρὸν γάρ..... δημόσια εἶναι.»

(μονάδες 10)

B. Τι ορίζει το ψήφισμα του Κανωνούγια όσους αδικούν την πατρίδα τους; (η απάντησή σας να περιλαμβάνει τις απαραίτητες κειμενικές αναφορές)

(μονάδες 10)

Γ1.αἰσχροὺν, δημόσια: Να γραφεί το θηλυκό γένος των επιθέτων στην ονομαστική ενικού

(μονάδες 2)

Γ2.δῆμον, προδόταις: Να γραφούν στην αιτιατική πληθυντικού.

πόλιν, ψήφισμα: Να γραφούν στη δοτική ενικού.

(μονάδες 2)

Γ3. ὃ κελεύει, ἐάν τις τόντων Ἀθηναίων δῆμον ἀδικῇ, δεδεμένον ἀποδικεῖν ἐν τῷ δήμῳ, καὶ ἐὰν καταγνωσθῇ ἀδικεῖν, ἀποθανεῖν εἰς τὸ βάραθρον ἐμβληθέντα, τὰ δὲ χρήματα αὐτοῦ δημευθῆναι καὶ τῆς θεοῦ τὸ ἐπιδέκατον εἶναι.

α) Να βρεθούν στο παραπάνω χωρίο ένας (1) ρηματικός τύπος αορίστου β', ένας (1) ρηματικός τύπος παθητικού αορίστου και ένας (1) τύπος συνηρημένου ρήματος.

β) Οι τύποι αυτοί να γραφούν στον β' ενικό πρόσωπο προστακτικής του ίδιου χρόνου στην ίδια φωνή.

(μονάδες 6)

Δ1. Να αναγνωριστούν συντακτικά οι υπογραμμισμένες λέξεις του κειμένου:

πάντες, ἰσχυρότατον, τὸν τῶν Ἀθηναίων, τῆς θεοῦ, κατὰ τό ψήφισμα κριθέντα, μή ταφῆναι, τὰ δὲ χρήματα

(μονάδες 4)

Δ.2. Να αναγνωριστεί συντακτικά η δευτερεύουσα πρόταση:

«ὅτι τὸ Κανωνοῦ ψήφισμά ἐστιν ἰσχυρότατον»

(εἶδος, εισαγωγή, εκφορά, συντακτικός ρόλος).

(μονάδες 2)

Δ3.ἐάν τις ἢ τὴν πόλιν προδιδῷ ἢ τὰ ἱερὰ κλέπτη, δεῖ κριθέντα ἐν δικαστηρίῳ, ἂν καταγνωσθῇ, μὴ ταφῆναι ἐν τῇ Ἀττικῇ, τὰ δὲ χρήματα αὐτοῦ δημόσια εἶναι.

Να γίνει χωρισμός των προτάσεων , να χαρακτηριστούν οι προτάσεις ως κύριες ή δευτερεύουσες.

(μονάδες 4)